

Skörd av potatis

2012

JO0603

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning	5
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	6
1.1.4	Redovisningsgrupper	6
1.1.5	Referenstider	6
1.2	Fullständighet	6
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	7
2.2.3	Mätning	7
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	8
2.2.6	Modellantaganden	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	9
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	11
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	12
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	12
5.1	Spridningsformer	12
5.2	Presentation	12
5.3	Dokumentation	12
5.4	Tillgång till primärmaterial	12
5.5	Upplysningstjänster	12

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Jordbrukets produktion

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Jordbruksverket
Postadress: 551 82 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036 - 15 59 33
Telefax: 036 - 34 01 96
E-post: fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Enheten för lantbruksstatistik
701 89 Örebro

Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Gunnel Wahlstedt
Telefon: 019 - 17 62 45
Telefax: 019 - 17 70 88
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Arbete med framtagning av gallringsföreskrifter pågår.

A.9 EU-reglering

Inom EU regleras merparten av denna statistik genom Europaparlamentets och Rådets förordning (EEG) nr 543/2009 av den 18 juni 2009 om skördestatistik.

A.10 Syfte och historik

Svensk jordbruksstatistik har löpande samlats in sedan 1799, då landshövdingarna lämnade skördeomdömen tre gånger per år. Jordbruksstatistiken har förändrats mycket under åren som gått och en beskrivning av utvecklingen finns redovisad i Svensk jordbruksstatistik 200 år (SCB, 1999). Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet och utformades då främst för skördeskadestyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom uppfylldes i huvudsak även andra behov av skördestatistik. Den objektiva metoden innebar att provtytor skördades på utvalda fält. Provyterresultaten låg sedan till grund för beräkningarna. Det statliga skördeskadestyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av LRF. När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skördeskador av naturkatastrofkaraktär.

Dagens huvudsyften är att vara grundkälla för uppskattning av vegetabilieproduktionens storlek samt att uppfylla statistikkraven från EU. En viktig användning är för beräkning av jordbrukets inkomster av vegetabilier i EAA (Economic Accounts for Agriculture), som är en ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Denna används bl.a. i nationalräkenskaperna.

SCB: s objektiva skördeuppskattningar utfördes i potatis t.o.m. 1998. Fr.o.m. 1999 baseras skördestatistiken för potatis på insamling av uppgifter direkt från jordbrukarna.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken över skörd av potatis utnyttjas som underlag för myndigheter och näringsliv inom områdena jordbruk, ekonomi och miljö. Resultaten används också som underlag för rapportering till EU.

Användare av skördestatistiken och exempel på användning:

- Jordbruksverket: Indata i ekonomiska kalkyler, internationell rapportering, försörjningsbalansberäkningar, beredningsplanering, underlag för jordbrukspolitiska bedömningar (bl.a. för områdesindelningar och stödnivåer för EU:s arealbaserade stöd). Indata till Sveriges klimatrapportering.
- SCB: Rapportering till Eurostat enligt bindande förordningar. Underlag till normskördeberäkningar, underlag för beräkning av kväve- och fosforbalanser för svensk åkermark.
- Lantbruksuniversitet, lantbruksskolor: Undervisning, rådgivning, forskning inom flera områden (bl.a. näringsämnenas kretslopp och beräkning av risk för näringsläckage till vattendrag), planering av försök, underlag för kalkyler m.m.
- Länsstyrelserna: Hantering av ärenden i samband med vissa stödåtgärder, värdering av åkermark, beredningsplanering och viss rådgivning.
- Företag för handel och vidareförädling: Export /importplanering, planering av mottagning och lagring, marknadsbevakning.
- Lantbruksföretag: Jämförelse av gårdens avkastningsnivåer med årets hektarskördar och med normskördarna, indata i bidragskalkyler för olika grödor.
- Övrig användning: Uppgifterna ingår som en del i den allmänna information som den officiella statistiken täcker in. Användare här är bl.a. massmedia, allmänhet och jordbrukets egna organisationer.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgiftsinsamlingen sker genom att jordbrukarna lämnar sina skördeuppgifter via internet eller via telefonintervjuer utförda av SCB:s intervjuare. Jordbrukare som inte svarar via internet kontaktas per telefon. Information samlas in om totala bärgade kvantiteter. Med ledning av företagets grödareal beräknas företagets hektarskörd. Arealuppgiften är i regel densamma som jordbrukaren redovisat i sin ansökan om arealbaserade stöd (SAM-ansökan) tidigare under året.

Separata urval dras för matpotatis respektive potatis för stärkelse. På basis av skattade hektarskördar och aktuella grödarealer beräknas totalskördarna. Vid skattningen av preliminära totalskördar används arealuppgifter från det preliminära Lantbruksregistret (LBR). Vid den slutliga skattningen av totalskördar används grödarealer från det slutliga Lantbruksregistret som fr.o.m. år 2000 baseras på grödarealer från Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd. Preliminära resultat publiceras i december och under efterföljande vår publiceras ett Statistiskt meddelande med slutliga uppgifter om skördens storlek.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering till Eurostat sker tre gånger per år via en särskild internetsida. Se även under A.9. Till Nordisk statistisk årsbok sker rapportering en gång varje år i form av Excel-tabeller via e-post.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det är inga planerade förändringar inför 2013 års undersökning.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik redovisar 2012 års total- och hektarskördar för matpotatis och potatis för stärkelse, både för riket totalt och med regional uppdelning. Statistiken baseras på uppgifter som insamlas via urvalsundersökningar.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

- hektarskördar 2012 för matpotatis och potatis för stärkelse
- totalskördar 2012 för matpotatis och potatis för stärkelse
- obärgade arealer 2012 för matpotatis och potatis för stärkelse

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av jordbruksföretag med odling av matpotatis respektive potatis för stärkelse under 2012. Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

1.1.2 Variabler

De huvudvariabler som redovisas i de Statistiska meddelandena är:

- odlad areal (hektar)
- totalskörd (ton)
- hektarskörd (kg/ha) total
- hektarskörd (kg/ha) reducerad

- obärgad areal (hektar och procent)

Utöver detta redovisas följande information:

- medelfel (procent)
- antal jordbruksföretag som ingår i beräkningarna
- antal jordbruksföretag i urvalet (endast på riksnivå i preliminär statistik)
- antal svarande jordbruksföretag (endast i slutlig statistik)
- antal jordbruksföretag i bortfallet (endast på riksnivå i preliminär statistik)

Information som redovisas i detta dokument:

- vändteg, osatt areal (procent)
- uppgifter om odlingar mindre än 0,5 hektar (hektar, kilo/hektar, ton)

- uppgifter om färskpotatis (procent, kilo/hektar)
- uppgift om skörd av matpotatis utom färskpotatis (kilo/hektar)
- bedömning av bortsortering (endast matpotatis)
- bedömning av skördens kvalitet

Dessutom samlas följande uppgifter in från företagen i undersökningen om matpotatis:

- ekologiskt odlad areal (hektar)
- ekologiskt odlad skörd (ton)

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typen *totaler* (t.ex. totalskördar och obärgade arealer) och *kvoter* (t.ex. hektarskördar och andelar obärgade arealer).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisning sker för riket totalt och uppdelat på län och produktionsområden. I preliminär statistik för stärkelsepotatis redovisas resultat för de län där odlingen har störst omfattning och resterande län redovisas tillsammans. Sverige är indelat i 8 produktionsområden utgående från de naturliga förutsättningarna för jordbruk. Indelningen i produktionsområden finns redovisad i "Områdesindelningar i lantbruksstatistiken 1998", MIS 1998:1.

Skattningar redovisas för följande grödor:

- Matpotatis
- Potatis för stärkelse

1.1.5 Referenstider

Kalenderår.

1.2. Fullständighet

-

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna undersökning kan urvalsfel, täckningsfel, mätfel, bortfallsfel och bearbetningsfel förekomma. Av dessa fel torde i första hand urvalsfelen men till viss del även mätfelen påverka tillförlitligheten i statistiken. Tillförlitligheten redovisas kvantitativt enbart genom precisionen (relativa medelfelet) i skattningarna, vilket främst avspeglar urvalsfel och effekten av andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom mätfel.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Som urvalsram används Jordbruksverkets administrativa register för arealbase-
rade stöd. Från detta register hämtas ett urval av jordbruk för att ingå i uppgifts-
insamlingen. Urvalspopulationen är en delmängd av registret och utgörs av
jordbruksföretag med mer än 5,0 hektar åkermark som odlar undersökningsgrö-

dan matpotatis respektive potatis för stärkelse.

Landet är indelat i 106 skördeområden (SKO), i första hand avsedda att ligga till grund för skördestatistiken. Huvudprincipen för indelningen har varit att bilda områden som är så homogena som möjligt beträffande skördeavkastningen. Dessutom har hänsyn tagits till klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning.

För 2012 års undersökning uttogs totalt 1 048 företag med matpotatisodling och 187 företag med odling av potatis för stärkelse i respektive urval.

För matpotatis är urvalet fr.o.m. 2007 stratifierat efter produktionsområde och gårdarnas odlingsareal, totalt 21 strata. Fem skördeområden i fjällbygd där praktiskt taget ingen odling av matpotatis förekommer har undantagits. För potatis för stärkelse är urvalet stratifierat efter odlingsområde och företagens odlingsareal, totalt 9 strata. Uttagning av företagen sker med hjälp av ett obundet slumpmässigt urval inom strata.

2.2.2 *Ramtäckning*

Mellan tidpunkten för urvalsramens upprättande och undersökningstillfället kan förändringar ske i företagsbeståndet. Nystartade företag utgör undertäckning och företag som upphört eller inte odlar potatis utgör övertäckning. Från och med 2001 års undersökning används årets aktuella uppgifter om jordbruksföretag och arealer som underlag för urvalet. Detta medför att undertäckningen minskats till en marginell nivå. I övertäckningen inkluderas företag som visat sig ha potatisodlingen utarrenderad, vilket just för potatis är tämligen vanligt.

Arealer på jordbruksföretag som inte ansöker om arealbaserade stöd, och därmed inte ingår i Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd, bedöms för de aktuella undersökningsgrödorna vara av marginell betydelse.

2.2.3 *Mätning*

Många jordbrukare uppger att det är svårt att bedöma skördens storlek eftersom uppgiftsinsamlingen ofta infaller innan man hunnit leverera eller börjat sortera sin skörd.

För 1999 års skörd gjordes en ny förfrågan om skördens storlek efter avslutad säsong när hela skörden sålts eller använts. Resultatet visade att det inte var signifikant skillnad mellan det jordbrukaren uppgav på hösten och den uppgift som lämnades efter avslutad säsong våren därpå. Den beräknade totalskörden minskade mellan uppgiftstillfällena med $2\,100 \pm 6\,300$ ton. För totalskörden som 1999 var 675 200 ton innebar det en minskning med 0,3 %.

Förekomsten av obärgade arealer kan variera mycket mellan olika företag och regioner. Detta medför att uppgifterna om obärgade arealer är osäkra.

2.2.4 *Svarsbortfall*

I den slutliga redovisningen redovisas bortfallet av undersökningsenheter

fördelat på län, produktionsområden och riket. I den preliminära redovisningen anges bortfallets storlek endast för riket. Bortfallet hanteras med rak uppräknings inom strata. Bortfallet bedöms inte leda till några systematiska fel.

2.2.5 *Bearbetning*

Uppgifterna granskas vid SCB. I samband med bearbetning av uppgifterna görs manuella och maskinella kontroller. Vid behov tas förnyad kontakt med uppgiftslämnarna. Säkerheten i bearbetningsprocessen bedöms vara god.

När hektarskörden beräknas ingår eventuell obärgad areal i skattningen. Stora obärgade arealer sänker därmed den skattade hektarskörden. Ingen beräkning av hektarskörd för skördad areal görs.

Den totala hektarskörden, som är en bruttoskörd, tas fram som kvoten mellan den skattade totalskörden (brutto) och den skattade arealen i redovisningsgruppen. Den reducerade hektarskörden erhålls genom att dessutom korrigeras den totala hektarskörden för bortsortering och småfallande. Reducering av skörden p.g.a. småfallande och bortsortering sker med hjälp av standardtal. Standardtalen baseras på uppgifter från 1987–1998 års objektiva skördeuppskattningar på produktionsområdesnivå och för riket. För matpotatis beräknades standardtalet för bortsortering av småfallande och t.ex. rötskadade knölar på riksnivå till 9,5 %. För potatis för stärkelse, där endast rötskadade knölar bortsorteras, beräknades standardtalet till 0,4 %. För färskpotatis görs ingen korrigerad bortsortering. Totalskörden beräknas genom att den reducerade hektarskörden multipliceras med arealuppgifter baserade på Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd. Säkerheten i bearbetningarna bedöms vara god.

2.2.6 *Modellantaganden*

Bortsortering av småfallande och rötskadade knölar framräknas med hjälp av standardtal (se avsnitt 2.2.5).

Hektarskördeskattningen baseras på uppgifter från företag med mer än 5 hektar åkermark. Vid beräkning av preliminär totalskörd används grödarealer från det Statistiska meddelandet om Jordbruksmarkens användning, preliminära uppgifter, som fr.o.m. år 2011 baseras på ett preliminärt LBR. Till den slutliga beräkningen av totalskörd används slutliga arealer från LBR. Vid beräkning av totalskördar görs antagandet att hektarskörden är densamma för företag med mindre än 5 hektar åker som för de större undersökta företagen. Detta ger en liten överskattning av totalskörden, men har en liten påverkan på säkerheten. Den odlade matpotatisarealen 2012 på företag med mindre än 5 hektar åker var 58 hektar, vilket motsvarade 0,3 % av den totala matpotatisarealen.

Undersökningen täcker inte lagringsförluster även om en del av dessa kan ha beaktats när jordbrukarna lämnar uppgifter om skördens storlek.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Som mått på precisionen anges det relativa medelfelet uttryckt i procent av den

skattade skörden. Medelfel avspeglar främst urvalsfel och effekten av andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom mätfel. Med hjälp av medelfelet kan exempelvis ett konfidensintervall beräknas på följande sätt. För en skattad hektarskörd för potatis på 30 000 kg/ha och med ett medelfel på 1,0 % (dvs. 300 kg/ha) kan man med liten felrisk (5 %) säga att intervallet $30\,000 \pm 2 \times 300$ (dvs. 29 400 – 30 600 kg/ha) omfattar den verkliga hektarsköörden. Detta gäller under förutsättning att andra fel än slumpfelen är små. Hur stort medelfel som kan accepteras sammanhänger med statistikens användning.

För att skörderesultat ska redovisas krävs att det finns minst 20 observationer för grödan och att medelfelet är högst 35 %.

Fr.o.m. 2011 års slutliga statistik redovisas medelfel även för obärgade arealer. För att obärgad areal ska redovisas krävs att det finns minst 20 observationer.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Potatisskördar och obärgade arealer publiceras årligen vid två tillfällen:

- Preliminära resultat i december
- Slutliga resultat på våren efterföljande år

3.2 Framställningstid

Preliminära resultat publiceras ca 1 månad efter att årets skörd avslutats. Slutliga resultat publiceras 6 månader efter att skörden avslutats.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik. Vissa mindre avvikelser kan förekomma för den preliminära statistiken beroende på att skörden ibland försenas till följd av årsmånen. Exempelvis kan uppgiftsinsamlingen behöva senareläggas om det har varit en regnig höst. Beräkning av slutliga skörderesultat görs när slutliga arealuppgifter finns tillgängliga.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Uppgiftsinsamling med provtagning fram till och med 1998

Fr.o.m. 1999 ersattes SCB:s objektiva skördeuppskattningar med provtagning i fält med att uppgifterna istället inhämtas direkt ifrån jordbrukarna. Metodändringen gör det svårt att direkt jämföra senare års resultat med resultaten fram t.o.m. 1998. År 1992 gjordes en provstudie där en postenkätmetod jämfördes med den objektiva metoden. Postenkätmetodens resultat visade sig då på riksnivå understiga den objektiva med nästan 20 %. De viktigaste orsakerna till skillnaderna i nivå mellan de båda metoderna var:

- I den objektiva skattningen vägdes proven direkt ute i fält. Ingen korrigering gjordes för s.k. lättnad som inträffar när knölarna efter upptagning erhåller en ny vätskejämvtikt gentemot omgivande luft i stället för den jämvikt som rådde när knölen låg i fuktig jord. Viktförlusten ökar under lagringstiden, uppskatt-

ningsvis uppgår den till minst 5 %.

- I de objektiva skördeuppskattningarna användes hektarskörden för matpotatis upptagen efter 15 augusti för beräkning av totalskörden. Ingen korrigering gjordes för den lägre skördenivå som färskpotatisodlingarna har, vilket görs i nuvarande undersökning. För 2012 är hektarskörden 2,2 ton per hektar lägre och totalskörden nästan 7 % lägre eftersom hänsyn numera tas till färskpotatisens avkastningsnivåer.

Punkterna ovan gav en högre nivå på såväl hektarskördar som totalskördar fram t.o.m. 1998.

Vändtegar ingår i arealen

För 2012 beräknas 3,2 % av den redovisade matpotatisarealen vara vändtegar eller annan osatt areal. Hektarskörden beräknas numera på arealer inklusive vändteg. Fr.o.m. 1999 görs ingen korrigering ned till besädd areal. Detta gör att hektarskörden blir något underskattad jämfört med i de objektiva skördeuppskattningarna, men totalskörden påverkas inte. Senast korrigering till besädd areal (arealer exklusive osatt areal) gjordes var 1998 (J 16 SM 9901) och korrigeringstalen för matpotatis var då 0,98 för Södra och mellersta Sveriges slättbygder och 0,95 för Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder samt norra Sverige. Korrigeringstalet multiplicerades med lantbruksregistrets areal för att erhålla besädd areal.

Potatisodlingar mindre än 0,5 hektar ingår fr.o.m. år 2000

Fram till och med 1999 redovisades potatisstatistiken för odlingar om minst 0,5 hektar potatis. Vid redovisning internationellt har detta varit en nackdel och från och med år 2000 ingår även de små odlingarna i skattningen av skörden. För år 1999 var arealen matpotatis på odlingar mindre än 0,5 hektar ca 1 000 hektar, år 2005 hade denna areal minskat till ca 500 hektar. År 2011 omfattade dessa odlingar 250 hektar och för 2012 har de minskat ytterligare till 240 hektar. Arealen för riket ökar med dessa arealer jämfört med arealen redovisad fram till och med 1999. Skördenivån för dessa odlingar är dock lägre än genomsnittet och betydelsen för totalskörden blir därför begränsad. Arealen 240 hektar och en skattad hektarskörd på 7,3 ton/hektar ger ett bidrag på 1 800 ton (0,3 %) till totalskörden för riket. För potatis för stärkelse har denna förändring ingen betydelse eftersom det bara finns enstaka så små odlingar av potatis för stärkelse.

Skörd av färskpotatis och matpotatis utom färskpotatis

Avkastningen för färskpotatis skattas till 20 150 kg/ha för riket. Av rikets matpotatisareal redovisades 19 % som färskpotatisodlingar. Alla sorter som lantbrukaren anser vara färskpotatissorter ingår i skattningen.

Reducerad hektarskörd för matpotatis utom färskpotatis skattas till 31 530 kg/ha på riksnivå för år 2012. Den uppgiften är mer jämförbar med uppgifterna om reducerad hektarskörd före 1999 från de objektiva skördeuppskattningarna.

Skördens kvalitet

Jordbrukarna gjorde i matpotatisundersökningen en bedömning om huruvida olika kvalitetsegenskaper förekom i större utsträckning än normalt. Resultaten redovisas i följande tablå sorterade i fallande ordning.

Kvalitetsegenskap

Antal brukare som angav att egenskapen förekom i större utsträckning än normalt (procent)

Små knölar	21
Rötskador	16
Kvävningsskador	9
Gröna knölar	7
Missformade	6
Rostringar	6
Sprickor	6
Mekaniska skador	5
Stora knölar	5
Larvskador	2
Skorv	2
Frost	2

För 2012 års skörd uppgav 21 % av brukarna att små knölar förekom i större utsträckning än normalt, en ökning med 5 procentenheter jämfört med föregående år. Uppemot 16 % av brukarna angav att rötskador förekom i större utsträckning än normalt, men det var en minskning gentemot föregående år med 11 procentenheter. Små knölar, rostringar, mekaniska skador och frost rapporterades förekomma i större utsträckning än föregående år. Övriga egenskaper rapporterades förekomma i mindre utsträckning än för föregående års skörd.

Jordbrukarna gjorde även en bedömning om bortsorteringen var större än normalt. Där angav 42 % att bortsorteringen inte var större än normalt medan 29 % ansåg att så var fallet. Det är en minskning av dem som ansåg att bortsorteringen var större än normalt med 5 procentenheter jämfört med föregående år. Återstående 29 % av jordbrukarna hade ingen uppfattning då de t.ex. sålde potatisen utan sortering eller inte börjat sortera potatisen ännu. Uppgifterna om bedömda kvalitetsegenskaper kan ses som kompletterande information till de standardtal för bortsortering som används vid beräkningen av den reducerade skördens storlek. Standardtalen tas fram som medeltal för 10 år.

I undersökningen om potatis för stärkelse gjordes endast en bedömning om rötskadade knölar förekom i större utsträckning än normalt. Där angav 97 % att förekomsten av rötskadade inte förekom i större utsträckning än normalt, 1 % angav att det fanns mer rötskadade knölar än normalt (en minskning med 20 procentenheter jämfört med 2011) och 2 % angav "vet ej".

Insamling via internet fr.o.m. 2006

För åren 1999–2005 samlades uppgifterna in via postenkät med telefonuppföljning för ej inkomna blanketter. Fr.o.m. 2006 erbjuds jordbrukarna istället att lämna uppgifter via internet och telefonuppföljning görs sedan för dem som inte svarat.

Arealerna baseras på stödansökningar

Vid beräkning av totalskördar multipliceras skattade hektarskördar med grödarealer. Från och med år 2000 baseras arealuppgifterna på uppgifter som jordbrukarna lämnat i sina ansökningar om arealbaserade stöd. Därmed saknas grödarealer för de jordbrukare som inte gjort någon sådan ansökan. Odlingen av potatis bedöms dock vara marginell på dessa företag.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten med skördestatistik för andra länder inom EU är god.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

God sammanvändbarhet med annan jordbruksstatistik föreligger. Uppgifter om slutliga grödarealer för 2012 redovisas i ett Statistiskt meddelande (JO 10 SM 1301).

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras årligen i Statistiska meddelanden (SM-serie JO) och i vissa fall också genom pressmeddelanden. Publiceringen sker på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. De som kostnadsfritt önskar erhålla Statistiska meddelanden med jordbruksstatistik i pdf-format per e-post, kan anmäla det till statistik@jordbruksverket.se.

Den slutliga statistiken för tidigare år (fr.o.m. 1965) finns tillgänglig i Jordbruksverkets statistikdatabas (åtkomst via www.jordbruksverket.se) och i SCB:s statistikdatabas (åtkomst via www.scb.se). Statistik från databaserna ger möjlighet till sammanställning av egna tabeller och diagram.

En sammanfattning av resultaten redovisas i Jordbruksstatistisk årsbok och i Statistisk årsbok.

5.2 Presentation

Resultaten presenteras i form av tabeller, diagram och kommenterande text.

5.3 Dokumentation

Dokumentation sker i Statistiska meddelanden; serie JO 16 och JO 17, i PM-serien PM RM/Lantbruksstatistik vid SCB samt i denna Beskrivning av statistiken.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärdata som inte gallrats finns arkiverat vid Riksarkivet eller för senare år sparad vid SCB i avvaktan på arkivering eller gallring. Specialbearbetningar kan utföras mot betalning enligt självkostnadsprincipen.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontaktas SCB:

Gunnel Wahlstedt, tfn 019 – 17 62 45, e-post fornamn.efternamn@scb.se

Gerda Ländell, tfn 019 - 17 68 07, e-post fornamn.efternamn@scb.se